

Післямова

Поняття «стратегія» останнім часом трапляється у наукових та популярних публікаціях, виступах політиків та ЗМІ настільки часто, що не могло уникнути певної «девальвації». Уявлення про те, що всі негаразди, з якими стикається Україна, є наслідком «відсутності у нашої держави стратегії розвитку» глибоко вкорінилося в розумінні пересічного українця. Відтак виникає ілюзія, що, аби Україна, нарешті, вибралася з трансформаційних манівців на широкий цивілізаційний шлях, достатньо скласти «ідеальну» стратегію та знайти досить активну та відповідальну політичну силу, яка на добровільній чи примусовій основі забезпечить її загальну реалізацію. Складні політичні процеси в Україні, дезорієнтація суспільної думки та загальна політична апатія, які фіксуються практично всіма соціологічними опитуваннями, можуть сприяти «матеріалізації» такої ілюзії, й можливість ця, напевне, активно експлуатуватиметься багатьма політичними силами у боротьбі за електорат.

Головну ідею написання цієї книги автор вбачав у тому, аби довести, що стратегія держави - не тільки і не стільки формальний документ, який може бути складений та впроваджений політичним чи адміністративним рішенням. Найреволюційніші та найпрогресивніші наміри залишаються на папері, якщо вони не набувають позитивного відгуку у поведінці численних діючих економічних суб'єктів, кожний з яких буде власну стратегію, яка забезпечує його базисні цілі - власні відтворення і розвиток. З цих «мікροстратегій», нанизаних на канву національних інтересів, завдань і пріоритетів і має «ткатися» «полотно» успішної стратегії держави.

Багатогранність проблем, які потребують вирішення для того, аби створити середовище, оптимальне для конструктивної, «державницької» поведінки таких суб'єктів, безперечно, не дає підстав стверджувати, що рецепти такого вирішення знайшли досить повно відтворені в даній книзі. Завданням автора було насамперед надати необхідний інструментарій, який ґрунтується на методології стратегічного дослідження в економічній науці та дозволяє віднайти ефективні шляхи пошуку дієвих рішень. Можливо, цей інструментарій стане у пригоді теоретикам і практикам, які шукатимуть потрібні відповіді у власних галузях наук та сферах практичної діяльності.

Оскільки за напрямком своєї професійної діяльності автор досить тісно обізнаний з реальною практикою вироблення та прийняття рішень у сфері державної політики, то він усвідомлює всю складність безпосередньої практичної реалізації запропонованих інструментів та заходів державної економічної політики. У монографії зроблено спробу логічно довести необхідність таких рішень, обґрунтувати об'єктивні передумови їхньої дієвості та своєчасності, знайти аргументи, які можуть бути почутими як сконцентрованими на політичних баталіях політиками, так і зосередженими на боротьбі за власне виживання представниками практичного бізнесу. Можливо, це сприятиме руху до довгоочікуваного консенсусу в українському суспільстві, який, у свою чергу, відкриє шлях ефективному стратегічному процесу.